

Bruxelles, den 15. juni 2026
(OR. en)

10288/1/26
REV 1

ENV 689
CLIMA 313
AGRI 464
FORETS 90
ENER 378
TRANS 393
IND 396
SAN 458

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Strategi for vandretilstand – et år senere: status og vejen frem – Udveksling af synspunkter

Med henblik på samlingen i Rådet (miljø) den 25. juni 2026 findes i bilaget et baggrundsdokument fra formandskabet med spørgsmål til ministrene om emnet.

De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til at notere sig baggrundsdokumentet og spørgsmålene og til at fremsende dem til Rådet.

Strategi for vandresiliens – et år senere: status og vejen frem**– Udveksling af synspunkter –**

Den 4. juni 2025 fremlagde Kommissionen den europæiske strategi for vandresiliens. Strategien blev hilst velkommen af Rådet i dets konklusioner af 21. oktober 2025. Strategien kommer efter en stigende bekymring over vandknaphed, tørke, oversvømmelser og klimaændringernes samlede indvirkning på vandressourcer, økosystemer og økonomiske sektorer. Den bygger på gældende EU-ret på vandområdet, herunder navnlig vandrammedirektivet, oversvømmelsesdirektivet og direktivet om rensning af byspildevand samt EU-strategien for tilpasning til klimaændringer. Den er også i overensstemmelse med målene i den europæiske grønne pagt og kursen mod klimamålet for 2040 og er en reaktion på den voksende dokumentation for, at vandrelaterede risici intensiveres i hele Unionen. Mange regioner oplever hyppigere og mere alvorlig tørke, faldende grundvandsniveauer og stigende vandefterspørgsel fra landbrug, industri og byområder. Samtidig lægger ekstreme tilfælde af nedbør og oversvømmelser et stigende pres på infrastruktur og økosystemer.

Formålet med strategien er at styrke vandresiliensen ved at genoprette og beskytte hele vandkredsløbet fra kilde til hav for bedre at kunne modstå oversvømmelser, tørke og vandknaphed gennem en effektiv gennemførelse af EU's eksisterende vandlovgivning. Den fremmer vandmæssigt intelligent praksis, grøn infrastruktur og foranstaltninger til reduktion af forurening, herunder skadelige stoffer såsom PFAS i drikkevand. Strategien har også til formål at fremme en vandmæssigt intelligent økonomi ved at forbedre vandeffektiviteten, sigte mod en reduktion af vandforbruget på 10 % i hele EU senest i 2030 og samtidig modernisere infrastrukturen, mindske lækager og tilskynde til digitale løsninger gennem offentlige og private investeringer. Den har desuden til formål at sikre adgang til rent vand til en overkommelig pris ved at øge offentlighedens bevidsthed, støtte ansvarlig prissætning af vand og fremme uddannelse og udveksling af bedste praksis, samtidig med at EU's globale lederskab inden for vandresiliens styrkes gennem internationalt samarbejde og partnerskaber.

Et år efter vedtagelsen af strategien foreslår formandskabet at gøre status over de fremskridt, der er gjort, og drøfte fremtidige tiltag med særligt fokus på følgende tre spørgsmål, som ministrene skal behandle:

1. Status over strategien for vandresiliens og den nationale gennemførelse:

En central opgave i den europæiske strategi for vandresiliens er at sætte nyt skub i EU's bestræbelser på at fremme **vandeffektivitet**. Den indfører et ambitiøst mål om at forbedre vandeffektiviteten med 10 % inden 2030 og indfører "princippet om vandeffektivitet først". Princippet forklares nærmere i Kommissionens henstilling af 4. juni 2025 om vejledende principper for vandeffektivitet først¹.

Ifølge en rapport fra EEA/ETC fra 2025 om vandbesparelser² med henblik på et vandresilient Europa **varierer besparelspotentialet meget** på tværs af EU's regioner og på tværs af sektorer, men det er muligt at reducere vandindvindingen betydeligt. Disse reduktioner kan opnås gennem tekniske og operationelle foranstaltninger til reduktion af tab og lækager samt forbedring af vandeffektiviteten i elproduktionen, landbruget, den offentlige vandforsyning og fremstillingsindustrien. Det anslåede vandbesparelspotentiale pr. sektor i EU-27 ligger på 45-95 % i elproduktionen (nedkøling af kraftværker), 5-20 % i landbruget, 20-50 % i den offentlige vandforsyning og 30-50 % i industrien (se tabellen nedenfor).

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/commission-recommendation-water-efficiency-first-guiding-principles_en.

² <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/water-savings-for-a-water-resilient-europe>.

Tabel 1. Anslået vandbesparelspotentiale pr. sektor i EU-27

	Elproduktionen – nedkøling af kraftværker	Landbruget	Den offentlige vandforsyning, herunder turisme og tjenesteydelser	Industrien	Andre (f.eks. minedrift, brydning af sten og byggesektoren)
Årligt gennemsnit for vandindvinding (2000- 2022) (mio. m ³)	72 300	59 300	38 700	28 200	3 000
Årlig vandindvinding i procent af den samlede vandindvinding for økonomiske sektorer	36 %	29 %	19 %	14 %	2 %
Teoretisk vandbesparelspotentiale i sektoren (% af sektorens årliche vandindvinding)	45-95 %	5-20 %	20-50 % (10-30 % inden for turisme)	30-50 %	Ikke vurderet i denne briefing

Kilde: (Wolters et al., 2025) baseret på data fra EEA 2024.

For at støtte gennemførelsen af henstillingen og bidrage til ambitionen om at øge vandeffektiviteten med 10 % senest i 2030 arbejder Kommissionen i tæt samarbejde med medlemsstaterne og interessenter, navnlig inden for rammerne af den fælles gennemførelsesstrategis arbejdsgruppe om vandknaphed og tørke, på at udvikle en **fælles metode for vandeffektivitetsmål** under hensyntagen til territoriale og andre forskelle mellem lande, regioner og sektorer. Tidsplanen for dette arbejdsområde løber indtil **4. kvartal af 2026**. Med støtte fra en konsulent har gruppen kortlagt omkring 40 metoder på tværs af offentlige og private initiativer til fastsættelse af vandrelaterede mål og er nu ved at udlede visse elementer af disse metoder, som tilsammen kan danne grundlag for en eller flere europæiske metoder til fastsættelse af effektivitetsmål for vandlagring, vandtilførsel og vandanvendelse.

2. Digitalisering og mere intelligent vandforvaltning

I strategien for vandresiliens bebudes udviklingen af en **EU-dækkende handlingsplan for digitalisering i vandsektoren**. For at støtte dette initiativ iværksatte Kommissionen for nylig en indkaldelse af feedback med frist den 24. juni 2026³. Medlemsstaterne og andre interessenter blev opfordret til at fremsætte deres synspunkter og forslag.

Den digitale handlingsplan for vandsektoren har til formål at overvinde fragmenteringen i Europas vandforvaltningssystemer ved at fremme større digital integration og koordinering på tværs af vandkredsløbet og mellem forvaltningsniveauer. Ved at muliggøre bedre datadeling og digitale løsninger vil den forbedre effektiviteten, mindske de administrative byrder, styrke modstandsdygtigheden over for vandrelaterede risici og støtte en effektiv gennemførelse af princippet om vandeffektivitet først.

Den kommende handlingsplan vil være målrettet mod specifikke udfordringer i vandsektoren og vil omfatte **to hovedsøjler**: i) udbredelse af digitale løsninger gennem finansiering og videndeling for at opbygge digitale færdigheder og tilskynde til teknologioverførsel i vandsektoren og ii) støtte til deling af vanddata ved at fremme udviklingen af nationale dataportaler for at overvinde fragmentering og gøre data let søgbare, gratis tilgængelige, interoperable og genanvendelige i overensstemmelse med kravene i direktivet om åbne data. Planen er en del af Kommissionens arbejdsprogram for 2026⁴. Den opererer i krydsfeltet mellem den grønne og den digitale omstilling og støtter direkte målene i konkurrenceevnekompasset⁵ ved at bidrage til at sikre ressourcetilgængelighed på tværs af flere sektorer.

³ [Commission seeks input on digital action plan for water sector - Environment](#).

⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en.

⁵ https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/competitiveness-compass_en.

Planen **vil bygge på**: i) strategien for anvendelse af kunstig intelligens⁶ og handlingsplanen for et AI-kontinent⁷, som har til formål at lette udbredelsen af kunstig intelligens til prædiktiv vedligeholdelse og overvågning i realtid, og ii) strategien for en dataunion⁸, som støtter deling af vanddata ved at fremme udviklingen af nationale dataportaler for at overvinde fragmentering og gøre data lette at finde, frit tilgængelige, interoperable og genanvendelige i overensstemmelse med kravene i direktivet om åbne data⁹.

3. Mobilisering af finansiering til strategien for vandresiliens:

Midtvejsevalueringen af EU's samhørighedspolitik¹⁰ indførte større fleksibilitet, der gjorde det muligt for medlemsstaterne at om dirigere midler fra 2021-2027 til strategiske prioriteter, hvor vandresiliens fremhæves som en af de vigtigste prioriteter og er omfattet af en hidtil uset pakke af incitamenter. Som følge heraf blev **3,1 mia. EUR omfordelt i 16 medlemsstater**, og størstedelen af støtten blev afsat til at bygge eller opgradere **spildevands- og drikkevandsinfrastruktur** og til at **øge vandresiliens og bæredygtig ressourceforvaltning**. De planlagte investeringer omfatter også udvikling af **nye lagringssystemer** og **sammenkoblinger** mellem vandsystemer, beskyttelse af akvatiske økosystemer og **genopretning** af områder af høj miljømæssig værdi. De omfatter også **tidlige varslingsystemer for oversvømmelser** med henblik på forebyggelse samt øget **effektivitet** i vandforsyningen **gennem digitalisering**, automatisering og optimering.

EIB's vandprogram med et budget på 15 mia. EUR er også på rette spor, og den bebudede **rådgivningsfacilitet for bæredygtig vandforvaltning** som en kvikskranke for EIB's rådgivning om vand er fuldt ud på plads og kan støtte kapacitetsopbygning og levering af en reserve af projekter.

⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/apply-ai>.

⁷ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ai-continent-action-plan>.

⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-union>.

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1024>.

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_710.

I erkendelse af det vigtige bidrag fra privat finansiering til dagsordenen for vandresiliens arbejder Kommissionen på at lancere en **investeringsaccelerator for vandresiliens** med henblik på at gennemføre 20 innovative pilotprojekter vedrørende naturlig vandbinding og vandeffektivitet, der samler lokale vandinvestorer, løsningsleverandører og aktører, der oplever problemer, for at inspirere til lignende tiltag i hele EU.

Spørgsmål til ministrene

Formandskabet opfordrer ministrene til at overveje følgende spørgsmål:

1. Hvilke fremskridt er der gjort et år efter vedtagelsen af den europæiske strategi for vandresiliens, og hvilke udfordringer er der på nationalt plan med hensyn til at fremme vandeffektivitet? Hvilke erfaringer kan der drages for at støtte en mere effektiv gennemførelse af strategien i de kommende år?
2. Hvilken god praksis og hvilke erfaringer kan medlemsstaterne dele, og hvilken støtte forventer du på EU-plan fra den kommende handlingsplan for digitalisering i vandsektoren med hensyn til at fremskynde udbredelsen af løsninger såsom intelligent vandmåling, telemåling eller digitale tvillinger til støtte for gennemførelsen af strategien for vandresiliens?
3. Hvordan kan vi frigøre større private investeringer og gøre bedre brug af innovative finansieringsinstrumenter for at fremskynde gennemførelsen af strategien for vandresiliens, samtidig med at det sikres, at medlemsstaterne har de nødvendige betingelser og incitamenters til at udvikle ambitiøse vandresiliensprojekter?